

Megjelenik hetenként
kétszer:
szerdán és szombaton.
Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Sátoraljauhely
(Vármegeyház II. udvar)

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési ár:
Negyedévre 2 pengő.
Hirdetések:
□ - centiméterenként
Nyílt-tér:
soronként 20 fillér

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség és kiadóhivatal
109. szám

FELELŐS SZERKESZTŐ
Dr. PÉCSI JENŐ

SZERKESZTŐSÉGI POSTAFIÓK: 64
mely alá a szerkesztőségnek szóló mindennemű
írásbeli közlemény címzendő

Osztrák szerződés

Írta Temple Rezső orsz.-gyül. képviselő.

A magyar közgazdasági élet az 1932. év második felében, amint mondani szokás, „kinai fallal volt körülveve”, mocnani sem birt kifelé, vámháboruba keveredtünk az osztrákokkal is, évtizedes piacainktól teljesen elzártak benünket. Hála és köszönet a Gömbös-kormányának éjt napallá tevő munkájáért, amelylyel az osztrákokkal való meg egyezést tető alá hozta. Ör vendünk annak is, hogy a tárgyalások vezetése, ezuttal, az agrárérdekek védelmére hivatott földművelésügyi miniszter kezében összpontosult. Nagy megnyugvással töltheti el mezőgazdasággal foglalkozó népünk ezreit, hogy külsőleg is igazolva, láthatóvá van téve ezzel, magyar részről, az agrárjelleg.

Ha két magánember szerződik, az sem igen történik pillanatok alatt, minden megbeszélés, minden egyezkedés nélkül. Sokkal bonyolultabb,

aránytalanul nagyobb körültekintést igényel két állam tárgyalása, míg a két állam között szerződésre kerül a sor. És a jelen esetben mi, távollátók, bizonyos aggodalommal is néztük ezt a folyamatot. A mi kiküldötteinket a gazdasági célszerűség vezette, osztrák részen, úgy láttuk, hogy például a tiroli kisbirtokosnak, mint politikai tényezőnek, nagyobb a befolyása, érdekei súlyosabban esnek a mérleg serpenyőjébe, mint a józan ész diktálta megértés. Hogy Ausztriában a politika szorította a kormányt újabb és újabb agrárrelvnyök szerzésére, azt világosan mutatja az is, hogy az 1922. évi alapszerződés óta 1926-ban, 28-ban és 1930-ban újabb és újabb pótszerződéseket voltunk kénytelenek kötni, tavaly pedig az osztrákok tulságos követelése szakitásra vezettek. Ebből is kitűnik, hogy a mostani ötödik szerződést mily nehéz munka előzte meg. És ha ez a szerződés talán nem kifogástalan is, az az előnye mindenesetre megvan, hogy véget vetett a szerződésnélküli állapotnak és

újra megnyitotta előttünk az osztrák piacot.

Ezt a piacot azonban rendszeres szervezéssel szinte újra meg kell hódítanunk. A számok beszélnek. — *Kivittünk* 1926-ban Ausztriába 316 millió pengő értékű árut; ez évről-évre fokozatosan csökkent, 1932-ben már 101 millió pengőre, tehát egyharmadára. Mit kell tennünk, hogy újra feltornáshassuk kivitelünket? Az nem elég, hogy már most nyitva áll az út a kiváló magyar exportkereskedelem előtt és hogy a szerződés által megnyitott lehetőségeket ki kell használnia, — szent meggyőződése, hogy ezt meg is fogja tenni — de legyünk tisztában végre azzal is, hogy a do ut des alapján *nekünk is vásárolnunk kell* a másik féltől. És itt megint a számok beszélnek. *Behoztunk* az 1927. évben Ausztriából 203 millió pengő értékű árut, ez a behozatal évről-évre fokozatosan csökkent és 1932-ben 52 millió pengőre esett. Egész behozatalunk 1932-ben 336 millió pengő volt és ebből csak 52 millió esett Ausztriára. Vaj-

jon miféle üzleti bölcsesség az, hogy onnan, ahol mezőgazdasági termékeinknek piaca volna, csak ennyit vásárlunk, a többi a világ legkülönbébb részéből, olyan államokból, amelyek nem veszik, talán nem is ismerik a mi áruinkat. Ennek véget kell vetnünk! Ha a küllöldi nyerstermékekre, félégyártmányokra okvetlen szükségünk van, akkor ezeket ott vegyük, ahol tőlünk is vásárolnak. Ezt a legkisebb falusi szatócs is így csinálja, így kívánja ezt a józan ész, így kívánják a magyar állam érdekei.

A Gömbös-kormány jól megérdemelt sikert ért el azzal, hogy a szerződést rövid idő alatt letárgyalta, megkötötte. Az élet fogja megmutatni, hogy kell-e és hogyan kell a szerződésen esetleg változtatni? Végtére, minden szerződés kompromisszumokból áll.

A magyar kormány Ausztria gazdasági helyzetével szemben megértést, előzékenységet tanusított. Az osztrák nemzeti tanácsban az alkancellár nyomatékosan adott kifejezést annak a reményének, hogy e

A „ZEMPLÉN” EREDETI TÁRCÁJA

A szocializmus válsága

Mielőtt befejező cikkeimet megírnám, szükségesnek tartom e helyen kijelenteni, hogy cikkeimet a hozzám Oroszországból írott levelek alapján írtam meg. Megírtam azért, hogy társadalmunk vonja le azokat a káros következtetéseket, melyeket a szovjetrendszer erkölcsi, vallási, kulturális, szellemi, gazdasági életünkre egyaránt hoz. Nem is lehet eléggé sötét színekben megfesteni azokat az állapotokat, melyekkel immár 12 esztendeje fegyverezte le a szovjet terror az orosz nép szellemi, lelki és anyagi javait.

Az orosz nép, eltekintve a felső tizezrekről — a szovjet biztosoktól — rabszolga a saját hazájában.

Mezőgazdasági-, ipari-, kereskedelmi célokat szolgáló mamut üzemek telepítése az 5 éves gazdasági terv egyik legvakmerőbb építési rendszere, csak azért, hogy elzárkózottságukban magukat gazdasági téren függetlenítsék, verseny-

képességüket fokozzák, az idegen ipart, kereskedelmet, mezőgazdaságot elnyomják. És ezeknek a telepeknek megszervezésénél, létesítésénél csodálatosképpen német, angol, amerikai, olasz, cseh gyárak és mérnökök ezrei nyújtanak segítséget. Főleg Amerika az, mely Európával szemben annak legközvetlenebb ellenségeivel vígan igyekszik minél nagyobb üzleteket csinálni. Ford pl. 25 millió dolláros megrendelést, Internacional Electric Comp. 26 millió dolláros megrendelést kapott a szovjettől. A helyzet tehát az, hogy a civilizáció legádázabb ellenségét, maguk azok, kiknek megromlására tör, segítik megerősödni, ellátják minden elképzelhető gyári felszereléssel, még pedig soha nem látott széditő méretű gyártelepek létesítése céljából, nemcsak anyagi eszközökkel tömik a szovjetet, hanem a pillanatnyi haszon kedvéért, rendelkezésre bocsátják a mérnökök ezreinek szervező, termelő agymunkáját. Vajjon mily óriási munkanélküliséget fog termelni egy pár évtized múlva ez a terrorral kierőszkolt rendszer?

De nem elég, hogy valósággal hozzásegítik a szovjetet a dumping gazdasági rendszer elkövetéséhez, hanem saját honi gyáripark rovására meg is veszik a szovjet dumping áron herdált áruit, melyről pedig tudva van, hogy a fehér rabszolga munka keserves verejtéke árán adhatják csak ily olcsón.

E rendszer a munkásokkal szemben teljesen szabad kezét nyert. Főeszköze a munkakényszer, melynek áldozatai főleg a megbízhatatlanoknak tartott földműves nép, politikai gyanúsak, deportáltak, kik a legsivárabb létfeltételek között irtják az őserdőket, művelik a tundrákat, dolgoznak szénbányákban és ipartelepeken. A sztrájk, mely éppen a szocializmus vívmánya polgári államokban, itt elképzelhetetlen dolog, mert golyó jár érte.

De beszéljenek a tények. A hozzám intézett levelek részleteiből az alábbiakkal bizonyítom az orosz nép mérhetetlen szenvedését:

„Mi csak egyetlen gyermekünk ellátására naponta három rubelt költünk s ezért csak egy kis csésze kását, egy kevés cukrot s egy fél-

liter tejet tudunk venni. Ilyen állapotok vannak itt, de ha volna legalább munkánk, hogy megkeresnénk a mindennapi kenyertünket. Nem tudom, hogy fogjuk ezt kibírni. Ha nem javul helyzetünk valamennyien elpusztulunk. Apa jelenleg nincs itthon elutazott az állami gazdaságba dolgozni, mert csak azoknak a munkásoknak adják meg a napi élelmiszer járandóságot, kik állami gazdaságokban vannak alkalmazva. Családtagjaikról már nem gondoskodnak, azok éljenek ahogy tudnak.”

Ez tehát még a létminimum fedezésére sem elégséges. Az élelmiszerek beszerzése részint szabadkereskedelem útján, (melyet szovjet Oroszország az előállott nagy szükség folytán kénytelen volt megengedni) részint a munkásoknak adagolással, sorban állással történik. Az orosz nagyvárosi munkás élelmészeti viszonyai, ruházata meg sem közelítik egy német munkanélküli életstandardját.

(Vége köv.)

szerződés kapcsán intenzív gazdasági jó viszony jöjjön létre, mely mind a két országnak javára fog szolgálni. Ezt reméljük mi is. De, természetesen, kettőn áll a vásár.

Jtélet a tállyai gyujtogatók perében

Az elmúlt esztendő július—augusztus havában ismételtén beszámoltunk arról a sorozatos tüzesetről, amely Tállya község lakosságát állandó izgalomban tartotta.

Jelentettük azt is, hogy a csendőrség eredményes nyomozása folytán Lengyel Sándor tállyai lakos személyében a tettes, Lengyel János és társai személyében pedig a felbujtók kerültek csendőrkézre.

A helybeli kir. törvényszék az elmúlt héten 2 napon át tárgyalta a gyujtogatók ügyét. A tanács elnöke *Köröskényi Tamás* volt, szavazó bírák *Pataki Ferenc* és *dr. Lakatos Dezső*. A vádat *dr. Lee Tibor* kir. ügyész képviselte, a védelmet pedig *dr. Ekman János*, *dr. Burger Jakab*, *dr. Rosenberg Lajos*, *dr. Rácz Miklós* és *dr. Dubay István* helybeli ügyvédek látták el.

A monstre bünperben folyó hó 3-án, pénteken délelőtt hirdették a bíróság ítéletét és ítéletében Lengyel Sándort mint tettest 5 évi fegyházzal, Lengyel Jánost mint felbujtót 1 évi börtönnel, Lengyel Jánosné mint felbujtót 5 évi fegyházzal, id. Osika Pált, Lengyel Istvánt és ifj. Osika Pált, mind mint felbujtókat 18, illetve 8 és 6 havi börtönnel sújtotta. Az elszenvedett vizsgálati fogság minden elítéltnél beszámítást nyert. Az ítéletben a kir. ügyész és Lengyel János, Lengyel Jánosné kivételével, minden elítélt megnyugodott.

Szükségesnek tartjuk még megemlíteni, hogy a gyujtogatási bünperben statáriális bíróságnak kellett volna tulajdonképpen ítélnie és talán egy-két bünöző halállal lakolt volna büneieért. Hogy ez elkerülhető volt, az *dr. Lee Tibor* kir. ügyész emberséges gondolkodásának és meleg szívének köszönhető, amint azt *dr. Rácz Miklós* ügyvéd védőbeszédében is leszögezte.

A bíróság a büntetés megkezdésére az elítélteknek halasztást adott és azokat szabadlábra helyezte.

— **Halálozás.** Ószinte részvétellel értesülünk, hogy *dr. Füzesséry Dezső* hajdunánási kir. közjegyző 56 éves korában Budapesten elhunyt. Halála a Füzesséry-, Pilissy-, Hönsch-, Szmrecsányi-csaladokat borította gyászba. A megboldogult holttestét hozzátartozói hazahozatták és kedden helyezték örök nyugalomra a helybeli köztemetőben levő családi sírboltban impozánsan megnyilatkozott részvét mellett.

Arany János költészete

Novák Sándor sárospataki főgimnáziumi tanár előadása a Zempléni vármegyei Kazinczy-Kör január 14-iki emlékünnepején.

A Zempléni vármegyei Kazinczy-Kör január 14-i Arany emlékünnepején, *Novák Sándor* sárospataki ref. főgimnáziumi tanár előadást tartott *Arany János költészetéről*.

A nagy irodalmi felkészültséggel megkonstruált előadás teljes szövegét sikerült megszereznünk és mennél szélesebb körben való megismerés céljából alább közöljük azt.

I.

Mélyen tisztelt Közönség!

Arany János halálának 50 éves évfordulója alkalmából nekem jutott a megtisztelő feladat, hogy a Kazinczy-Kör illusztris vendégei előtt Arany János költői egyéniségéről 20 perces arcképet rajzoljak. E feladatnak kétféle nehézsége van. Az egyik az idő rövidsége, amely a fejtegetőt kihagyásokra kényszeríti. A másik az, hogy Arany Jánosról — hála a róla írott könyvtáraknak — alig lehet ilyen irodalmilag kiművelt közönség előtt valami újszerűt mondani. Brillians feladat volna az ő epikus művészetéről, világirodalmi nagyságáról, nemzeti jelentőségéről, nyelvünk hasonlítottatlan művészetéről, a magyar humor jellegzetes képviselőjéről, a monumentális lélekszobrászról, a leirő-zseniről, a magyar hőskor lángeszű megsejtőjéről könyveket írni, de a kiszabott idő legföllebb általánosságokat, a valódi feladat elől való megszökést engedi meg.

Egy szellemes francia kritikus valamikor azt mondta, hogy „valamely nép kulturájának mértékét abból lehet legjobban megítélni, hogy miképpen bánik költőivel.” Könnyű volt ennek a kritikusknak ilyen ítéletet megkockáztatni, mert Franciaország miniszteri székében akkor éppen egy neves lyrai költőjük ült, ő meg a Sorbonneon volt kinevezés előtt álló magántanár. De féltetve minden gunyt, az a francia kritikus nagy igazságot mondott. A politikusokat, az államférfiakat, a közéleti kitűnőségeket magas állással, rendjelekkel, hatalommal, köz-bámulattal szokták jutalmazni, ezt mindenki természetesnek tartja, de azt is, hogy a költő legyen az apostolok utódja, járjon kopott ruhában, ne merjen ülni az élet asztalához, huzódjon meg a hátulsó sarokban, őt csak a halála után illesse meg az elismerés, akkor éljen hát, amikor már meghalt.

A költőre, még ha életében elismerik is, úgy néz az emberek többsége, mint valami szellemi holdkórosra, aki gyámoltalan a reális életben, hasznavehetlen a kenyérkereső pályán. Rég tud vagyunk már azon, hogy a lángészt csak félretaposott csizmában,

nyakravalótlanul, vagy abrosznagságu nyakkendővel, tehát szertelen külsővel tudjuk elképzelni. Az igazság az, hogy ha a költészetben valaki csak a közepes színvonalat éri is el, az mindenestre nemesebben érző szív, átfogóbb elme, finomabb idegrendszer, mint az átlag-többség. Lehet, hogy a közeli dolgokat a környezetet nem ismeri, mert távolabbi vonatkozások, a világ szubtilisabb megérzése munkálkodik a lelkében. Ha pedig elsőrendű csillagnak születik valamelyik, akkor le a kalappal urak, fel a szívekkel asszonyok, mert próféta jár közöttünk. A költő fogalma nem a rigmus-faragást, hanem a legmagasabb emberi szempontokat, a lelki mélységeket kiáltó visszhangját, a nemzetnek egy személyben való megtestesülését, esetleg az emberi léleknek századokra szóló előforgását jelenti.

Mért ünnepelte a múlt évben az egész világ a már száz éve halott Goethét? Mert az emberi szellem színvonalát szabályozta vagy ezer esztendőre. Mikor Napolcon, előre látta a világ esztelen vámpolitikája és a gépkultúra tultengése miatt a bekövetkezendő társadalmi földrengéseket — a XX. század megoldhatatlan problémáit s mikor e világbajok megelőzésére francia vezetés alatt — ma úgy mondanák, hogy — Pánuropát akart létrehozni, ki tudott óriási tervébe bepillantani? Talán a csillagrendes diplomaták, vagy a közgazdaságtan doktrinérjei? Egyedül a költő Goethe. A múlt század negyvenes éveiben az európai szabadságharcok szükségességét ki érezte meg előre, nem a 23 éves Petőfi? Összes faji tulajdonságainkat ki vitte a legmagasabb szintre, ki értette meg multunkat mélyebben, ki fogalmazta meg emberi hivatásunkat a legvilágosabban, nem az egyszerű ember: Arany János?

Ahová már nem hat be a közéleti férfiak értelme, ott még világosan lát a költői sejtés reflektora. A tudat fölötti lélek kis mécs-lángja alatt ott rejtélyeskedik a tudat alatti lélek egész tartalékoceanja. A legnagyobb misztériumot: a lélek világát leplezi le a sejtésekre és hangulatokra berendezett költői lélek, ez a titokzatos zongora, mely közönséges lelkek által észre nem vett etherhullámoknak misztikus rádiókészüléke.

Mindnyájunk lelke: tapasztalatainknak, életbenyomásainknak a képtára. Csakhogy az egyik lélekben a zsáner-képek, másikkban a portrék, harmadikkban a csendéletek, negyedikben a nagy történelmi freskók vannak tulsúlyban. Ez a muzeum azonban a környezettel, az átöröklés törvényével, faji és egyéni sajátosságokkal, élményeinkkel, az esztétika és pszichológia összes módszerével sem magyarázható meg teljesen. Min-

dig ott marad egy nagy talány: a lélek szervezeti diszpozíciója, amely két testvérnél, két ugyanazon sorsot élő embernél is ellenkező képet mutathat. Milyen szerencse, hogy a világegyetem az emberi szellem által sohasem engedi magát maradék nélkül fölfedeztetni, mert ha mindent ismernénk, akkor ez a minden mindjárt kiszűrű és unalmas volna. De így megszüpítik a mérhetetlen távol-ságok, az ismeretlen körvonalak, a fátyolos rejtélyek. Életrajzírók hány-szor elmondták már, hogy Arany János földmives szüleitől örökölte vallásosságát, természet-szeretetét, vonzalmát az egyszerű-höz, a falusi élethez. Megmérték fontszámra a Debreceni Ref. Főiskola befolyását, pár hónapos vándorszínészkedését, egész élete pályáját, de a millió még nem minden s a tehetség sem mimikri, mely az áthasonulással önmagát megmagyarázná. Látjuk a kései gyereket, aki az agg szülők körében maga is „kis öregg” válik. Elkisérjük a kollegiumi szobácskába, ahol a másnapi pensus kitűnő elvégzése után, latin és görög nyelvtudása mellett magán-szorgalomból németül, franciául, angolul tanul, vagy gitárján tökéletesíti magát a zeneszerzéshez is értő, későbbi „tamburás öreg ur”, vagy a zsenik tapogatózásával keresi önmagát s nem tudva, hogy melyik művészi pályán induljon el, festetgeti társai arcképet, vagy faragja tanárai szobrát eltört sórtartók márványdarabjaiból. Végül is a legkönnyebben elérhető: a színészet mellett dönt. Látjuk a lélekromokat, amelyekkel kijózanulva a nem neki való könnyelmű életből, megtörve, hazatér. Otthon apját megvakulva, anyját betegen találja, aki pár hét múlva meg is hal. Érezzük a tulkomoly lélek minden önvádját, mely a legkedvesebb szív mellett szaggatja, látjuk csatáját nagyratörő álmaival, amint illuziói lassan-lassan beleszibbadnak a közönséges életbe, akkor megházasodik s mint szülővárosa aljegyzője, türelemmel állítja ki a vásári passzusokat s vezet pontosan az adókönyveket.

(Folyt. köv.)

KINCS
SZARAZ ANÓD
és zseblámpa elem
SAVMENTES
TARTÓSSÁGBAN
UTÓLÉRHETETLEN

A farsang legnagyobb Szociális Missziója estje és tán

A Szociális Missziós soros estje és tán február 11-én a városi és a városi évad legnagyobb nyének ígérkezik.

Nemcsak a nagylitási műsor biztorkölcsi és anyagi a rendezőség agfáradtságot nem is seget fejt ki a dekében: megmóösszrakosságát az vára.

A dr. br. WalMária Alice kir. gasabb fővédnöksdovszky Móricné, Béláné, dr. Kossgr. Mailáth JózseIstvánné, gróf Sstein Ernőné és Svédnöksége alatt sora a következő

1. Megnyitó beChudovszky Móric

közközházi igazg

2. Modern kölvalja Négyessy Áseki Jogakadémia

3. Francz Schlednyka. Hová? Alajos: „Haide.” Mailáth Józsefné

4. A főiskolai nek eszményei cídr. Urbán GusztáJogakadémia tanár

5. Chopin: Nop. 30. No. 4. op. 49, Zongorán Béla zeneakadém

6. Saját versei noky Márta.

SZÜN

7. Dalokat éneSzungott ErvinJogakadémia hallg

8. Az ifjuság jésáni válság című dr. Petro Kálmaváros országgyűlé

9. Brahms: kédur és C-dur. Cdur op. 10. ZongNagy Béla zenead

dék.

10. Saját szerBöck Sándor azakadémia hallgató

11. Játszik azalakult zenekar.

A dr. Szmrecsérsek, pápai trófővédnöksége ala

Jogakadémia barágét, mely emberb

vül, az irodalmatgálja, elsősorban

sunkban, ami külközönségüknek.

A műsoros est1/29, az ezt követő kezdete 11 órakor

A farsang legnagyobb eseménye:

A Szociális Missziótársulat műsoros estje és táncmulatsága.

A Szociális Missziótársulat műsoros estje és táncmulatsága — február 11-én a városi színházban, illetve a városi vigadóban — az évad legnagyobb sikerű eseményének ígérkezik.

Nemcsak a nagyszerű összeállítású műsor biztosítja a fényes erkölcsi és anyagi sikernek, hanem a rendezőség agilitása is, mely fáradságot nem ismerő tevékenységet fejt ki a nemes cél érdekében: megmozdítani a város összlakosságát az inségakció javára.

A dr. br. Waldbott Frigyesné, Mária Alice kir. hercegnő legmagasabb fővédnöksége és dr. Chudovszky Mórincé, özv. dr. Hornyay Béláné, dr. Kossuth Lajosné, ifj. gr. Mailáth Józsefné, br. Sennyey Istvánné, gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőné és Széll Józsefné fővédnöksége alatt álló estély műsora a következő:

1. Megnyitó beszédet mond dr. Chudovszky Móric udvari tanácsos, közkórházi igazgató.

2. Modern költők verseit szavalja Négyessy Árpád az Egri Érseki Jogakadémia hallgatója.

3. Francz Schubert: *A sajkás leányka. Hová? Ave Maria* Tarnay Alajos: *„Haide.”* Éneklő ifj. gróf Mailáth Józsefné

4. A főiskolai ifjuság nevelésének eszményei címen előadást tart dr. Urbán Gusztáv az Egri Érseki Jogakadémia tanára.

5. Chopin: Mazurka cis-moll op. 30. No. 4. Fantázia f-moll op. 49. Zongorán előadja ifj. Nagy Béla zeneakadémiai növendék.

6. Saját verseit szavalja Cholnoky Márta.

SZÜNÉT.

7. Dalokat énekel gitárkísérettel Szongott Ervin az Egri Érseki Jogakadémia hallgatója.

8. Az ifjuság jövője és a gazdasági válság címen előadást tart dr. Petro Kálmán Eger megyei város országgyűlési képviselője.

9. Brahms: két intermezzo, B-dur és C-dur. Chopin; Etude F-dur op. 10. Zongorán előadja ifj. Nagy Béla zeneakadémiai növendék.

10. Saját szerzésű dalait éneklő Böck Sándor az Egri Érseki Jogakadémia hallgatója.

11. Játszik az egri jogászokból alakult zenekar.

A dr. Szmrecsányi Lajos egri érsek, pápai trónálló, v. b. t. t. fővédnöksége alatt álló egri érseki jogakadémia barátainak szövetségét, mely emberbaráti célokra kíván, az irodalmat és zenét is szolgálja, elsősorban köszöntjük városunkban, ami külön élményt jelent közönségüknek.

A műsoros estély kezdete este 7/9, az ezt követő táncmulatság kezdete 11 órakor.

Pesti levél.

Irtá: Ambrózy Ágoston.

Budapest, 1933 febr. 6.

Illő dolog, hogy Tokaj-Hegyalja távozó kormánybiztosától ebben a rovatban is elbúcsúzzunk.

A mód, ahogy Széll József, idegen létére, szőlészettünk nemzetgazdasági fontosságára annak a kormányzatnak a figyelmét felhívta, amely a magyar borászat jövőjét jórészt az azóta elárverezett külföldi borpalatokra tette fel, a buzgalom, mellyel a mentőakció tudományos és gyakorlati anyagát összegyűjtötte és annak tervét kidolgozta, a kitartás, mellyel ezt a tervet csak azértse gáncsoktól fent és lent egyaránt gerincesen kivédte és keresztülvitte, mindez olyan megkapóan érdekes mozzanat, hogy szinte azt kell hinnünk, hogy ezeket az erőket benne maga a föld termelte ki, hogy ezeket az energiákat ennek a rendkívül impresszionáló borvidéknek geológiai, történelmi és irodalmi áramai gyújtották fel a lelkében. A tényleges segítség pedig, melyben az elhanyagolt szőlők felújításának és a művelés folytatásának biztosítása érdekében a termelőket az utasításoknak megfelelő igazságos megosztással részesítette, minden elfogulatlan ember szemében olyan elismerésre és hállára méltó teljesítmény, amely végeredményben lehetővé tette, hogy Tokaj-Hegyalja gazdálkodásában a nehéz idők dacára egy öntudatosabb korszak vegye kezdetét.

Tudjuk, hogy a távozó főispán áldozatos lelkű feleségének, több jótékony intézmény megalapítójának, a zempléni társadalmi egyesületek búcsúszalut ezüst babékoszorút adtak át. Nagyon szép gondolat volt ez. Kiváltságos lelkék hegyipatakjaiból árad a világra a jószág. Amikor a hölgyek az emléket átadták, egy ilyen hegyipatakot jelöltek meg ezüst koszorúval.

De milyen emléket adjon Tokaj-Hegyalja Széll Józsefnek?

Széchenyi összefogást, tanulást és hitet ajánlott a magyar bor gazdálkodásnak és a távozó kormánybiztos teljes mértékben magáévá tette azt a gondolatot, hogy mi is akkor járunk el Széchenyi szellemében, ha ebben az új korszakban nemcsak jobban összefogunk, nemcsak több szakértelemmel dolgozunk, hanem ha munkánkat védőszentünk oltalmába ajánljuk. Ha borvidékünk ez a régi vágya a most folyó szentévből valóra válik, akkor az a megszentelt mérföldkő, amelyet így Tokaj-Hegyalja küzdelmes gazdálkodásának a történetében felállítunk, a kormánybiztos által életrehozott új korszaknak is emlékoszlopa lesz.

A Nemzeti Kaszinó ötödik kulturdélutánjáról.

(sz.) A Nemzeti Kaszinó ötödik kulturdélutánjáról szóló referádánk ismét a közhelynek tetsző valójában azonban a tényeket fedő megállapítással indul. Előkelő és nagy közönség és ténylegesen kulturát szolgáló teljesítmények.

A méltató sorokat a *Kamara-zenetársasággal* kezdjük. Azzal a néhány, nagy felkészültségű zene-rajongóval, aki látszólagosan a statisztika szerepét tölti be, holott pedig a tulajdonképeni művészi keret, amelybe stílusosan kell beleilleszkedni a többinek, a Kamara-zenetársaság már megérdemelne egy önálló estét és hozzá természetesen egy önálló cikket, telve a jól kiérdemelt dicséző jelzőkkel.

Lipcsy Kriszta produkciójáról már önálló hangversenye után nyilatkoztunk. Ezuttal annyit ismétlés gyanánt, hogy anyaga művészi és nívós, ő maga csupa talentum, csupa egyéniség és ha teljességgel kiforr a stílusa, ugy nemsokára európai márka.

Dr. Tomcsányi Boldizsár orosz hadifogságából tárt képeket a hallgatóság elébe. Apró megfigyeléseket, beszédes jeleneteket, helyenként figurákat, akiket a legnagyobb rendező, az élet állított be, és végtelen nagy szenvedélyeket. Ez az az írás, amivel fel lehet kelteni az otthon megbecsülésének és a hazaszeretnek tüzet a tespedő magyar lelkekben. Ahogy előadásának bevezető soraiban maga is mondja, a hadifogság kétségbe ejtő szürkeségében csak egyetlen fényes pont van, az otthon, a haza képe, ahol egyetlen vágy, egyetlen reménység körül jegecesedik minden s ez a hazajutás gondolata.*

A kulturdélután minden szereplőjének kijárt és bőségesen kijutott az elismerést jelentő taps.

Külföldi diákok a végvár Sátoraljújhelyen.

A Magyar Nemzeti Diák-Szövetség nagy reviziós mozgalma.

A Magyar Nemzeti Diák-Szövetségnek, mely a csonkaország összes számottevő diákszövetségeit egyesíti magában, sikerült külföldi összeköttetéseinek felhasználásával, Budapesten megtartandó nemzetközi reviziós diákkongresszus megrendezését keresztülvinni.

A február hónapban megtartandó kongresszuson résztvesz olaszbarátainkon kívül, minden olyan nemzet főiskolai ifjusága, akit a trianoni béke tönkretett. Németország, Ausztria, Bulgária, Török- és Horvátország, valamint Macedónia főiskolai ifjuságának színe-java jön el, hogy felemelje tiltakozó szavát az igazságtalan béke

ellen és jalkiállításával reábirja a talán már észretért kulturnemzeteket, a trianoni béke revíziójára.

A budapesti rendezőbizottság széles programot dolgozott ki diáktestvéreinek tiszteletére és a magas szociális cél megvalósítása érdekében. A program egyik pontja a béke igazságtalanságának szemléltetése, mely célból bemutatják a külföldi diákoknak a trianoni határokat, többek között városunk határát is.

50 külföldi főiskolai hallgató lejön Sátoraljújhelyre

és a jövő reményei a hajózható Ronyva-partján gyönyörködhetnek a trianoni átok eredményeiben.

Dr. Orbán Kálmán polgármester kellő ünnepséggel fogja fogadni a külföldi főiskolai hallgatókat. A város vendégül látja őket és megfelelő kalauzolásról gondoskodik.

Tekintettel arra, hogy ez az első nyilvános nemzetközi megmozdulás, mely a békeszerződés módosítására vezető mozgalom megerősítéséhez járul hozzá, Sátoraljújhely város sujtott lakossága is, bizonyára az ügy érdemének megfelelően fog résztvenni az e hó folyamán ideérkező külföldi diákifjuság fogadtatásának ünnepélyességében.

H I R E K.

— *Széll Józsefet*, vármegyénk volt főispánját a m. kir. Közigazgatási Biróság másodelnökévé történt kinevezetése alkalmával, az ország minden részéből igen számosan keresték föl szerencsekívánataikkal.

Különösen érdekes és melegszerű *Ravasz László* dunamelléki ref. püspök üdvözlőirata, mely a következőképpen szól: *Tisztelt Barátom!* Magas közjogi méltóságodban őszinte tisztelettel kereslek fel és kívánok áldást személyedre és szolgálatodra. Az az óriási tapasztalat, amelyet, mint a gyakorlati közigazgatás vezérémbere legnehezebb időkben és legnehezebb helyeken szerezteél, párosulva azzal a széles látókörrel és nagy tudással, amelyet kora ifjuságodtól kezdve a legnagyobb elfoglaltság között sem szüntél meg gyűjteni és szaporítani, etikai világnézeted magas szempontjai: mindnyájunknak nagy kezeség és biztatás arra, hogy mint bíró is ugyanaz maradsz, ami mint adminisztrátor voltál, *egyik nagy magyar értékünk.* Fogadd kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását. *Ravasz László* püspök.

— **A Zemplénnvármegyei Kazinczy-Kör** folyó évi február hó 12-én, vasárnap déli 12 órakor a vármegyeháza nagytermében rendez évi közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Jelentés a pénztár állásáról. 4. Jelentés a könyvtár állásáról. 5. Tisztújítás. 6. Pályázatok megállapítása.

— **Theologiai tanárok konferenciája Sárospatakon.** A magyarországi ref. theologiai tanárok e hó 3-án, pénteken és 4-én, szombaton tartották szokásos évi konferenciáikat Sárospatakon az ottani akadémia tanári karának rendezésében.

— **A Turista Egylet műsoros estélye.** Február hó 4-én tartják meg a Turista Egylet műsoros estélyét a városi hangversenyteremben, esti 8 órai kezdettel. Az estély műsora a következő: 1. Vonós négyes, nyitány. 2. Dr. Chudovszky Móric udvari tanácsos megnyitó beszéde. 3. Férfi ének-kvartett. 4. „Fél héttől nyolcig.” Vadnai László szindarabja, előadja az ujhelyi műkedvelő színtársaság. 5. Magyar dalok, citerakísérettel, előadja: Dr. Novák József. 6. Dr. Massány Ernő főmeteorológus előadása. 7. Vonós-négyes záró szereplése. — Dr. Massány Ernő előadását már élvezte Ujhely közönsége, nem szükséges tehát erre külön felhívni a közönség figyelmét.

— **Nagy társasvacsora dr. Oláh Lajos tiszteletére.** A bírói és ügyvédi kar szombat este nagyszabású társasvacsorán vett búcsút a távozó dr. Oláh Lajos törvényszéki elnöktől. Mintegy 150 főnyi előkelő közönség gyűlt egybe és ünnepelte dr. Oláh Lajos. A társasvacsora szónokai — Bernáth Aladár alispán, dr. Stépán Sándor ügyészégi elnök, dr. Oláh István ny. kuriai bíró, dr. Haas Bertalan ügyvéd — őszinte elismeréssel adóztak dr. Oláh Lajos itteni működésének és méltatták érdem szerint emberi és bírói kiadásait.

— **Megindul nemsokára a tufakőbányászás.** A törzsi tufakőbányát bérbe vevő Hungária Műtrágyagyár telepengedélyt kért a várostól. Ennek birtokában, mihelyest a fagy valamelyest enged, a bányázem megindul és ezáltal megkezdődik a rég várt munkaalkalom.

— **Képviselőtestületi tagválasztás.** Sátorajauhely város képviselőtestületéből sorshuzás után kilépett tagok helyére választandó képviselőtestületi tagok választásának határideje február hó 5-ike. Zempléni vármegye törvényhatósági bizottsága által kiküldött választási elnök dr. Nagy Béla. A szavazásra vonatkozóan részletes tájékoztatást nyújtanak a választási elnök által kibocsátott hirdetmény falragaszok.

— **Főző József tragikus halála.** Főző József helybeli jó hírű 74 éves lakatosmesté, a köztemetőben felesége sírján nagyobb mennyiségű altatószerrel megmérgezte magát. Beszállították az Erzsébet kórházba, azonban a félig megfagyott emberen az orvosi tudomány már nem segíthetett. Vasárnap temették el nagy részvétel mellett.

— **Helyreigazítás.** Lapunk előző számában Széll József főispánnak a törvényhatóság és város tisztikarától vett búcsujáról szóló beszámolónkba sajnálatos nyomdahiába csúszott be. Bernáth Aladár alispán beszédét regisztrálva ugyanis az egyik mondatból egy szó — „ne” kimaradt A hivatkozott mondat helyesen a következő: „Legyen Méltóságod velünk, hogy hitünket el ne vegyék.”

— **Kettéválasztották az északi labdarugó kerületet**

Az Élasz tanácsa Matyasovszky Kálmán a Sac. elnökének indítványára végre kimondotta az északi labdarugó kerület kettéválasztását. A jövőben a Sac. már csak Miskolc, Diósgyőr, Ózd, Perces labdarugó csapataival játszik bajnoki mérkőzéseket és nem kell, a nagy anyagi megterhelést jelentő távoli városokba — mint például Salgotarján, Zagyvapálfalva — utaznia.

— **Az Élet szállodája.** Vicky Baum, a kiváló író, akinek minden egyes regénye és szindarabja szenzációszámba megy a világ irodalmi piacán, most a Grand Hotel londoni premierjével kapcsolatban került a közönség érdeklődésének központjába. A londoni bemutató óta minden nap zsufolt házak nézik végig a filmet és a néhány napig Londonban tartózkodó írónőt egy angol újságíró azzal a kérdéssel interjúvolta meg, hogy minek tulajdonítja a film és a szindarab világsikerét. Vicky Baum kényesnek találta a kérdést, de azután rövid megállapítással felelt: A siker oka az, hogy a közönség észrevette, hogy a Grand Hotel az Élet szállodája. Mindnyájan csak vendégek vagyunk az Életben, átutazó vendégek, leéljük a magunk néhány napját, vagy évét e szállodában, azután eltűnik Grusinszkaja, Kringelein, a bankár, a Lángocska és mindenki, de a szálloda tovább is itt marad! Az emberek pedig szeretnék látni a szállodát akkor is, amikor már kiköltöztek belőle!

— **Egyes napilapokban megjelent** ama hírrel kapcsolatban, hogy az Állatvédők Világszövetségének magyarországi szakosztálya tiltakozik az „Élve Hozzatok Őket Hazá!” című film Budapestre való bemutatása ellen, kérdést intéztünk a Metro Goldwyn-Mayer itteni exozitúrájához, mely a következő nyilatkozatot tette:

— Valótlan az, hogy a külföldön és különösen Berlinben tüntetések lettek volna a film bemutatása alkalmával. Ez ügyben nálunk is eljár az Állatvédők Világszövetségének magyarországi szakosztálya nevében Fischer doktor ur, aki azt kérte tőlünk, tegyük lehetővé, hogy az Állatvédők itteni szakosztálya a filmet megtekinthesse. Mi kijelentettük, hogy semmiféle más hatóságot filmek elbírálására nem ismerhetünk el, mint az erre

egyedül hivatott Országos Mozgóképvizsgáló Bizottságot, amely a filmet a tegnapi napon lecenzurázta, azon semmi kivetni valót nem talált és azt minden korlátozás nélkül engedélyezte, úgyhogy a filmet 16 éven aluliak is megtekinthetik. Semmiesetre sem engedhetjük, hogy egyes egyesületek túlbuzgóságból beleavatkozzanak a cenzura munkájába. A filmben semmiféle állatkinzás nem fordul elő, az összes jelenetek eredeti felvételek, amelyek Szumatrán és a maláji dsungelben készültek és amilyenekhez foghatóak még nem kerültek a nézők szeme elé.

Első osztályu, aprított
tölgytüzifa

Sátorajauhelybe házhoz szállítva

2:40 P

árban kapható.

őzv. Végh Bertalanné

erdőgazdasága Sárospatak, Kosuth-utca 13. (csakis teljes fuvar-
télékekben 11—13 mm.) Rendelések levélileg is eszközölhetők. 2x

Városi Mozi

Febr. 7—8-án, kedden—szerdán

A ghetó szive

(A szerelem himnusza)

Hangosfilm 10 felvonásban.
Elsőrangú szereplőkkel.

Febr. 9-én, csütörtökön

Az erdőszleány

Énekes, zenés operett 9 felv.

Szereplők: *Halmay Tibor, Paul Hörbiger, Irene Eisinger, Oscar Karlweiss.*

Febr. 11-12-én, szombat—vasárnap

Titkos küldetésben

(Halálgáz.)

Fantasztikus történet 11 hangos felv.
Harry Piel legnagyobb és legszebb filmje.

A Futor eredeti gyári áron beszerezhető
Fest Zoltán drogériájában
Sátorajauhely.

TÖRKÖLYFŐZŐ SZÖVETKEZET RUM ÉS LIKÓRGYÁR SÁROSPATAK.

Mindenemü égetett szeszes ital legolcsóbb beszerzési forrása.

Kiszolgálás nagyban és kicsinyben.

Gyártmányai:

Rum,

likőrök,

cseresznye, barack,

szilva, törköly és egyéb pálinkák.

Szám: 248—1933.

Tokaji járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Zemplén vármegye tokaji járásához tartozó Tokaji községnél üresedésben levő

községi díjnoki állásra

pályázatot hirdetek.

Az állás javadalma a 62.000—1926. B. M. számú körrendeletben előirt fizetés és lakáspénz.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy a fentebb hivatkozott számú B. M. rendelet 90. §-ában előirt képesítésüket, eddigi alkalmaztatásukat, erkölcsi és politikai megbízhatóságukat igazoló bizonyítványokkal **február hó 23. napjának déli 12 órájáig** adják be.

A később beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás kitűzése iránt a pályázati határidő lejárt után fogok intézkedni.

Tokaj, 1933. január 21.

Fejér sk., főszolgabíró.